

На основу члана 5. став 3. и члана 7. став 4. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС”, број 73/19) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 - исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 - УС, 72/12, 7/14 - УС, 44/14 и 30/18 - др. закон),

Влада доноси

УРЕДБУ

О УСЛОВИМА И КРИТЕРИЈУМИМА УСКЛАЂЕНОСТИ ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ ЗА САНАЦИЈУ И РЕСТРУКТУРИРАЊЕ УЧЕСНИКА НА ТРЖИШТУ У ТЕШКОЋАМА

І. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет

Члан 1.

Овом уредбом ближе се уређују услови и критеријуми усклађености државне помоћи за санацију и реструктурирање учесника на тржишту у тешкоћама ради унапређења развоја одређених привредних делатности или одређених привредних подручја у Републици Србији.

Примена

Члан 2.

Одредбе ове уредбе примењују се на државну помоћ за санацију и реструктурирање учесника на тржишту у тешкоћама, осим на помоћ којом се у повољнији положај стављају делатности у сектору челика, угља, финансијских делатности и осигурања.

Изрази употребљени у овој уредби имају значење одређено законом и подзаконским актима којима се уређује контрола државне помоћи.

Принцип једнократности државне помоћи

Члан 3.

Државна помоћ која је предмет ове уредбе истом учеснику на тржишту може да се додели само једанпут у периоду од десет година.

Изузетно од става 1. овог члана, државна помоћ је усклађена у смислу члана 5. ове уредбе ако:

- 1) се државна помоћ за реструктурирање додељује после државне помоћи за санацију као саставни део јединственог процеса реструктурирања,
- 2) је додељена државна помоћ за санацију или привремена подршка за реструктурирање, а није планирана помоћ за реструктурирање:
 - (1) ако се основано могло претпоставити да ће корисник државне помоћи бити дугорочно одржив након доделе помоћи за санацију и

(2) ако давалац државне помоћи докаже да је нова државна помоћ постала неопходна, због околности које нису могле да се предвиде и за које учесник на тржишту није одговоран, и ако је прошло најмање пет година од дана доделе државне помоћи,

3) ако постоје изузетне и непредвидиве околности за које учесник на тржишту није одговоран.

Промена у власничкој структури корисника државне помоћи, као и смањење обавеза или отпис дугова насталих као последица судског или управног поступка, не утиче на примену принципа једнократности државне помоћи за реструктурирање.

Повезани учесници на тржишту могу појединачно и независно један од другог да добију државну помоћ, осим ако је повезано друштво у целини (група друштава) као такво или појединачни учесник на тржишту који је члан групе претходно добило привремену подршку за реструктурирање односно државну помоћ за санацију или реструктурирање.

На учесника на тржишту који преузима део или у целости имовину другог учесника на тржишту, а посебно ону која је била предмет једног од поступака из става 3. овог члана, не односи се принцип једнократности помоћи, ако докаже да не постоји економски континуитет између тих учесника на тржишту (купца и продавца).

Давалац државне помоћи је дужан да у пријави државне помоћи Комисији за контролу државне помоћи (у даљем тексту: Комисија) наведе податак да ли је корисник државне помоћи раније користио државну помоћ за санацију и реструктурирање.

Принцип доступности информација о државној помоћи (транспарентност)

Члан 4.

Подаци о државној помоћи су јавни, осим ако нису заштићени у складу са прописима о контроли државне помоћи или носе одговарајући степен тајности у складу са прописима који регулишу тајност података.

Давалац државне помоћи дужан је да на својој интернет страници или на други прикладан начин, објави целокупан текст шеме, односно одлуку о додели индивидуалне државне помоћи, као и податке и информације које се односе на врсту и износ државне помоћи, корисника државне помоћи, датум доделе, величину учесника на тржишту и тржиште на ком послује.

Подаци из става 2. овог члана чувају се најмање десет година и достављају се Комисији на њен захтев.

Усклађена државна помоћ за санацију и реструктурирање

Члан 5.

Државна помоћ за санацију и реструктурирање је усклађена са правилима о додели државне помоћи ако испуњава све услове и критеријуме из ове уредбе.

II ДРЖАВНА ПОМОЋ УЧЕСНИЦИМА НА ТРЖИШТУ У ТЕШКОЋАМА

Учесник на тржишту у тешкоћама

Члан 6.

Учесник на тржишту налази се у тешкоћама ако би без државне интервенције дошло до престанка његовог пословања у кратком или средњем року и ако је на основу података о његовом пословању, испуњен најмање један од критеријума:

- 1) више од половине уписаног основног капитала друштва са ограниченом одговорношћу изгубљено је због акумулираних губитака који представљају кумулативни негативан износ који је већи од половине уписаног власничког капитала, а који настаје када се од резерви и свих других елемената који се сматрају делом сопственог капитала друштва одузму пренети губици,
- 2) ако из финансијског извештаја друштва, у коме најмање неколико чланова сноси неограничену одговорност за дугове, произлази да је више од половине капитала изгубљено због пренетих губитака из претходног периода,
- 3) над учесником на тржишту отворен је стечајни поступак или су испуњени услови у складу са прописом који регулише стечајни поступак да се над њим спроведе стечајни поступак на захтев повериоца,
- 4) ако учесник на тржишту који се не разврстава у микро, мала или средња правна лица (у даљем тексту: МСП), у току последње две године има однос књиговодственог дуга и капитала већи од 7,5 и ЕБИТДА коефицијент покрића камата био нижи од 1,0.

Одредбе става 1. овог члана не примењују се на новоосноване и учеснике на тржишту који послују мање од три године у одређеној делатности ако је њихов почетни положај на тржишту несигуран (нпр. ако је настао ликвидацијом претходног учесника на тржишту или је преузео његову имовину).

МСП који послују мање од три године не сматрају се учесницима на тржишту у тешкоћама, осим ако испуњавају услове утврђене у ставу 1. тачки 3) овог члана.

Државна помоћ учеснику на тржишту којег је преузела велика пословна групација (група друштава) или јој припада, усклађена је у смислу члана 3. ове уредбе ако се поред услова из ове уредбе докаже да тешкоће нису настале као резултат арбитрарне расподеле трошкова унутар пословне групације, као и да су тешкоће озбиљне (превелике) да би са њима могла да се избори сама пословна групација.

Општи услови усклађености државне помоћи за санацију и реструктурирање

Члан 7.

Државна помоћ за санацију и реструктурирање је индивидуална државна помоћ, по правилу намењена учесницима на тржишту који се разврставају у велика правна лица (у даљем тексту: велика правна лица), под условом да:

- 1) доприноси остваривању јасно дефинисаном циљу од заједничког интереса,

- 2) је мера државне помоћи примерена, односно ако се другом мером која мање нарушава конкуренцију не остварује исти циљ,
- 3) је пропорционална (сведена на минимум), односно да не прелази минимум неопходан за постизање циља од заједничког интереса,
- 4) позитивни ефекти мере на конкуренцију и трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније превазилазе негативне ефекте,
- 5) помоћ је транспарентна, односно подаци о помоћи су јавни.

Државна помоћ за реструктурирање је усклађена у смислу члана 3. ове уредбе ако поред испуњених услова из става 1. овог члана испуњава и следеће услове:

- 1) постоји потреба за интервенцијом државе, односно помоћ је намењена оним ситуацијама које тржиште самостално не може остварити (нпр. отклањање тржишног недостатка) и
- 2) има подстицајни ефекат, односно ако се продајом, стечајем или ликвидацијом учесника на тржишту у тешкоћама не остварује циљ од заједничког интереса (или циљ из става 1. тачке 1) овог члана.

2. Државна помоћ за санацију

Члан 8.

Државна помоћ за санацију је привременог карактера и односи се на хитну меру којом се омогућава опстанак на тржишту оног учесника који се суочава с озбиљним погоршањем финансијске ситуације и тешкоћама у пословању (неликвидност или несолвентност), са циљем да се идентификују и отклоне уочени недостаци у пословању, или изради план реструктурирања, односно ликвидације.

Допринос циљу од заједничког интереса

Члан 9.

Државна помоћ за санацију доприноси циљу од заједничког интереса ако давалац државне помоћи докаже да би без помоћи настао озбиљан социјални проблем или тржишни недостатак, и то:

- 1) стопа незапослености у конкретном региону нивоа 2 номенклатуре статистичких територијалних јединица:
 - (1) је у дужем временском периоду већа од просека унутар Европске уније, пропраћена тешкоћама у отварању нових радних места у конкретном региону, или
 - (2) је у дужем временском периоду већа од националног просека, пропраћена тешкоћама у отварању нових радних места у конкретном региону;
- 2) постоји ризик од прекида пружања важне услуге коју је тешко заменити и коју конкурент не може у кратком року и без потешкоћа обезбедити (нпр. национални оператер инфраструктуре),
- 3) излазак са тржишта учесника који има важну системску улогу у одређеном подручју или сектору има потенцијалне негативне последице (нпр. добављач важних производних инпута, сировина),

- 4) постоји ризик од прекида континуираног пружања услуга од општег економског интереса,
- 5) неуспех или негативни подстицаји финансијских (кредитних) тржишта могу да доведу до стечаја иначе одрживог учесника на тржишту,
- 6) излазак са тржишта конкретног учесника на тржишту може да доведе до неповратног губитка важног техничког знања, односно стручности (нпр. иновативне компаније) или
- 7) у другим сличним ситуацијама за које давалац државне помоћи пружи ваљане доказе.

Примереност државне помоћи за санацију

Члан 10.

Државна помоћ за санацију је примерена ако:

- 1) се додељује као привремена мера за ликвидност у облику гаранције за кредит или у облику кредита,
- 2) се укупан износ накнаде коју је корисник државне помоћи дужан да плати за гаранцију или кредит обрачунава по каматној стопи која не може бити нижа од референтне каматне стопе увећане за износ марже учесника на тржишту чији је кредитни рејтинг слаб уз уобичајено обезбеђење у складу са прописом којим се утврђује референтна и дисконтна каматна стопа,
- 3) је отплата свих обавеза по гаранцији или кредиту завршена најкасније у року од шест месеци након исплате прве рате кредита кориснику државне помоћи,
- 4) се државна помоћ не користи за финансирање структурних мера (нпр. куповина другог учесника на тржишту или имовине), осим ако је то неопходно за опстанак корисника државне помоћи.

Давалац државне помоћи дужан је да у року од шест месеци од дана доделе државне помоћи за санацију:

- (1) обавести Комисију да је кредит у целости отплаћен и/или да је истекао рок важности гаранције,
- (2) поднесе план реструктурирања Комисији, при чему се државна помоћ за санацију по аутоматизму продужава до доношења акта Комисије о усклађености,
- (3) обавести Комисију о плану ликвидације у којем се детаљно описују активности који доводе до ликвидације корисника државне помоћи у разумном временском периоду без додатне државне помоћи.

Комисија може прихватити и другачији начин обрачуна укупног трошка, ако предложени обрачун из става 1. тачка 2) овог члана битно одступа од тржишних услова.

Пропорционалност државне помоћи за санацију

Члан 11.

Државна помоћ за санацију је пропорционална ако износ не прелази минимум потребан да се осигура одрживост корисника државне помоћи у периоду од шест месеци.

Износ из става 1. овог члана представља негативни новчани ток пословања корисника државне помоћи у години која претходи додели или пријави државне помоћи, и једнак је половини износа обрачунатог према следећој формули:

$$(E + A) - (I - O)$$

при чему је:

- 1) „Е” добит пре камата и пореза која је остварена у години пре доделе/пријаве државне помоћи (ЕБИТ),
- 2) „А” амортизација,
- 3) „И” текућа имовина за последњи познати рачуноводствени период,
- 4) „О” текућа обавеза за последњи познати рачуноводствени период.

Ако износ државне помоћи за санацију прелази износ добијен на начин из става 2. овог члана, давалац државне помоћи дужан је да од корисника државне помоћи прибави план ликвидности којим се јасно утврђују потребе корисника државне помоћи у периоду од следећих шест месеци.

Ако износ из става 2. овог члана указује на позитивне новчане токове, давалац државне помоћи дужан је да од корисника државне помоћи прибави и достави Комисији детаљно образложење којим се доказује да је у тешкоћама у смислу члана 5. ове уредбе.

3. Државна помоћ за реструктурирање

Члан 12.

Државна помоћ за реструктурирање је мера државе којом се омогућава дугорочна одрживост учесника на тржишту заснована на спроводивом, кохерентном и свеобухватном плану реструктурирања, уз одговарајући сопствени допринос корисника државне помоћи, поделу терета приликом реструктурирања, као и предложеним мерама корисника државне помоћи којима се ограничава потенцијално нарушавање конкуренције.

Допринос циљу од заједничког интереса
(План реструктурирања)

Члан 13.

Државна помоћ за реструктурирање доприноси циљу од заједничког интереса ако испуњава услове из члана 9. ове уредбе и ако се докаже да ће се доделом државне помоћи поново успоставити дугорочна одрживост учесника на тржишту.

Учесник на тржишту дужан је да изради спроводив, кохерентан и свеобухватан план реструктурирања на основу реалних претпоставки о будућим условима пословања који је давалац државне помоћи одобрио, са неопходним мерама за успостављање дугорочне одрживости у разумном року.

Дугорочна одрживост се заснива на унутрашњим мерама корисника државне помоћи, које по правилу подразумевају напуштање оних делатности које би и даље у средњем року узроковале структурне губитке, при чему се не сме заснивати на оптимистичним претпоставкама у вези са спољним утицајем на које корисник државне помоћи не може утицати (нпр. променљивост цена, потражња или понуда ретких ресурса,

нити на самој чињеници да корисник државне помоћи има бољи успех него конкуренти и др.).

План реструктурирања из става 2. овог члана садржи:

1) предлог реорганизације и рационализације делатности на ефикасној основи, (укључујући и напуштање оних делатности које узрокују губитке, реструктурирање постојећих делатности с циљем повећања конкурентности, а по могућности и увођење нових или диверсификацију постојећих делатности, финансијско реструктурирање докапитализацијом нових и/или постојећих власника, смањење дугова уз помоћ повериоца и др.),

2) опис узрока тешкоћа корисника државне помоћи уз јасан план превазилажења основних проблема корисника државне помоћи,

3) податке о пословном моделу корисника државне помоћи, а нарочито податке о организационој структури корисника државне помоћи, финансирању, корпоративном управљању и свим осталим релевантним чињеницама,

4) очекивани резултат планираног реструктурирања у облику основног и песимистичног (најгорег) сценарија који обухвата:

(1) тренутно стање и будуће могућности понуде и тражње на релевантном тржишту,

(2) главне чиниоце у трошковима индустрије,

(3) претпоставке на основу којих је базиран модел,

(4) предности и слабости корисника државне помоћи,

(5) упоређивање са индустријским стандардима у производњи и пословању, уподобљене са околностима својствене одређеном сектору,

(6) анализу осетљивости;

5) друге податке од значаја за поступање Комисије.

План реструктурирања се доставља на Обрасцу за подношење плана реструктурирања Комисији за контролу државне помоћи који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Корисник државне помоћи је дугорочно тржишно одржив, ако је у стању да самостално, без државне помоћи, обезбеди одговарајући повраћај капитала након покривања свих трошкова пословања, укључујући амортизацију и финансијске обавезе, након спровођења поступка реструктурирања.

Спровођење плана реструктурирања (праћење извршења обавеза из плана реструктурирања)

Члан 14.

Корисник државне помоћи је дужан да у потпуности спроведе обавезе из плана реструктурирања.

Ако реструктурирање подразумева више фаза које су временски одвојене (нпр. план обухвата период реструктурирања од неколико година) и укључује значајан износ државне помоћи, у циљу заштите државног интереса Комисија може да захтева да се исплата помоћи за реструктурирање подели на рате и може исплату сваке рате да услови:

1) достављањем потврде о испуњености услова или фазе пре сваке исплате или

- 2) накнадним одобрењем сваке појединачне исплате.

Измене плана реструктурирања

Члан 15.

Сваким ублажавањем услова у погледу спровођења плана реструктурирања, по правилу сразмерно се умањује износ државне помоћи или се одређују други додатни услови.

Давалац државне помоћи може да поднесе пријаву измене плана реструктурирања и износа државне помоћи у току спровођења плана реструктурирања под условом да:

- 1) су успостављене додатне мере одрживости у разумном року,
- 2) се сопствени допринос повећава пропорционално ако се повећавају трошкови реструктурирања,
- 3) су предложене додатне мере којима се ограничавају негативни ефекти државне помоћи на конкуренцију, ако се повећава износ државне помоћи,
- 4) се умањи износ државне помоћи ако је обим предложених мера којима се ограничавају негативни ефекти државне помоћи на конкуренцију мањи од предвиђених у првобитном плану,
- 5) је узрок нових рокова, којима се одлаже спровођење мера којима се ограничавају негативни ефекти државне помоћи на конкуренцију, ван контроле корисника државне помоћи или даваоца државне помоћи, а ако то није случај, износ државне помоћи се смањује.

Потреба за интервенцијом државе

Члан 16.

Давалац државне помоћи дужан је да достави упоредну анализу са веродостојним алтернативним приказом који не укључује државну помоћ за реструктурирање, чиме доказује да се у случају изостанка државне интервенције не остварује у целости циљ или циљеви од заједничког интереса на начин приказаним у члану 9. ове уредбе.

Алтернативни приказ из става 1. овог члана може да укључи реструктурирање дугова, прикупљане приватног капитала (повећања основног капитала новчаним улозима члана који приступа друштву), продаје у целини или појединих његових делова или имовине другим лицима која нису повезана са учесником на тржишту, односно на друге начине који подразумевају стечај или неки од поступака реорганизације.

Примереност државне помоћи за реструктурирање

Члан 17.

Давалац државне помоћи може да додели државну помоћ за реструктурирање кроз било који инструмент у складу са законом који уређује контролу државне помоћи.

Давалац државне помоћи дужан је да приликом одабира инструмента изабере онај који је примерен за решавање проблема ликвидности или солвентности конкретног

учесника на тржишту (нпр. проблем са инсолвентношћу се може решити повећањем основног капитала друштва новим новчаним улозима, док се проблем са ликвидношћу може решити доделом кредита или гаранције).

Подстицајни ефекат државне помоћи за реструктурирање

Члан 18.

Давалац државне помоћи дужан је да докаже да би се без државне помоћи спровела продаја, реорганизација или ликвидација корисника државне помоћи на начин којим се не би остварио циљ из члана 9. ове уредбе.

Информације и подаци из става 1. овог члана могу да буду саставни део анализе из члана 16. ове уредбе.

Пропорционалност државне помоћи за реструктурирање (сопствени допринос реструктурирању и расподела терета)

Члан 19.

Износ и интензитет државне помоћи за реструктурирање је најмањи износ средстава потребних за спровођење реструктурирања узимајући у обзир постојећа финансијска средства корисника државне помоћи, његових власника, акционара, односно групе друштава којој припада.

Корисник државне помоћи је дужан да обезбеди довољан ниво сопственог доприноса трошковима реструктурирања, водећи рачуна о евентуално додељеној државној помоћи за санацију и обезбеђујући адекватну расподелу терета реструктурирања између постојећих власника, акционара и подређених (субординираних) повериоца, који треба да учествују у покрићу губитака.

Сопствени допринос реструктурирању из става 2. овог члана мора да буде стваран и конкретан, тј. не сме да укључи будуће околности (нпр. очекиване приходе), лако упоредив са износом додељене државне помоћи у погледу ефеката на даљу солвентност или ликвидност корисника државне помоћи.

Износ сопственог доприноса не сме да буде мањи од 50% трошкова реструктурирања великих правних лица, осим у изузетним околностима, ако се корисник државне помоћи налази у подручју нивоа 2 номенклатуре статистичких територијалних јединица чији је бруто друштвени производ (БДП) по становнику нижи или једнак 75% просека у ЕУ-27.

Сопствени допринос реструктурирању се обезбеђује из средстава корисника државне помоћи, његових власника и/или акционара, односно групе друштава којој припада, нових инвеститора или повериоца, односно на други прикладан начин.

Јавна средства државе или средства правног лица које управља и/или располаже јавним средствима могу се узети у обзир као сопствени допринос под условом да не укључују државну помоћ, односно ако су прибављена у складу са уобичајеним тржишним околностима у конкретној ситуацији, на начин како би се понашао типични учесник на тржишту у приватној својини.

Расподела терета у смислу става 2. овог члана односи се на уравнотежено учешће тренутних власника, подређених (субординираних) поверилаца у покривању губитака учесника на тржишту у тешкоћама.

Државна помоћ за реструктурирање се додељује након што су лица из става 7. овог члана покрила губитке корисника државне помоћи, осим ако износ помоћи није значајан у односу на сопствени допринос.

Приликом доделе државне помоћи за реструктурирање која за последицу има повећање основног капитала корисника државне помоћи (нпр. кроз отпис дуга, субвенцијом, новим улагањем у основни капитал и др.), расподела терета подразумева и омогућавање разумног удела државе у будућој вредности корисника државне помоћи (нпр. добит), водећи рачуна о висини додељене државне помоћи и капитала корисника државне помоћи након што се подмире губици.

Спречавање негативних ефеката државне помоћи за реструктурирање

Члан 20.

Корисник државне помоћи дужан је да предузме мере којима се ограничава потенцијално нарушавање конкуренције и штетне последице државне помоћи своде на минимум, чиме се омогућава да позитивни ефекти мере превазиђу негативне ефекте државне помоћи на конкуренцију и трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније.

Обим мера зависи од износа, врсте и услова под којима је помоћ додељена, величине и важности корисника државне помоћи на релевантном тржишту, карактеристике и величине тржишта, износа сопственог доприноса и расподеле терета, односно других релевантних околности.

Мере не смеју да се спроводе на штету потрошача и конкуренције, нити да угрозе поновно успостављање дугорочне одрживости корисника државне помоћи.

Давалац државне помоћи дужан је да докаже да се мерама не угрожава успостављање дугорочне одрживости из става 3. овог члана (нпр. ако спровођење мера изискује веће трошкове него што је планирано или значајно смањење пословне активности корисника државне помоћи).

Мере из става 1. овог члана могу бити:

- 1) структурне,
- 2) мере понашања,
- 3) мере отварања тржишта (либерализација),
- 4) друге мере којима се постиже истоветан или већи ефекат на тржиште.

Структурне мере обухватају нарочито продају имовине (нпр. одвајање и продаја посебне, самосталне и одрживе целине, уз обавезу да неће врбовати постојеће купце и добављаче), смањење производних капацитета или тржишне присутности (отпис дугова и напуштање делатности које узрокују губитке а који би у сваком случају били потребни за поновно успостављање одрживости, у начелу нису довољни за отклањање негативних ефеката) и др.

Структурне мере спроводе се на релевантном тржишту на коме корисник државне помоћи поседује значајан тржишни удео по завршетку реструктурирања, а посебно на

оном тржишту где је установљен вишак капацитета, што за последицу може имати улазак на тржиште нових конкурената, раст постојећих малих конкурената или прекограничне делатности.

Мере понашања за циљ имају успостављање механизма контроле коришћења државне помоћи искључиво у сврху поновног успостављања дугорочне одрживости корисника државне помоћи, онемогућавајући злоупотребе државне помоћи ради заштите корисника државне помоћи или даље продубљивање озбиљног поремећаја структуре тржишта.

Мере понашања користе се нарочито као заштитни механизам приликом спровођења структурних мера а обавезна је:

- 1) забрана кориснику државне помоћи да стиче акције или уделе било ког учесника на тржишту за време периода реструктурирања осим ако се на такав начин осигурава одрживост корисника државне помоћи (државна помоћ је намењена успостављању дугорочне одрживости а не инвестиционом финансирању),
- 2) забрана оглашавања државне помоћи као компетитивне предности приликом рекламирања релевантног производа.

Поред мера из става 9. овог члана, мере понашања се могу односити и на уздржавање корисника државне помоћи од комерцијалног понашања које за циљ има убрзано ширење учешћа на релевантном тржишту, ако се другом мером из овог члана не може ограничити нарушавање конкуренције у довољној мери.

Комисија може конкретном даваоцу и другим надлежним органима да препоручи мере, односно измену или допуну прописа којима се омогућава либерализација тржишта која су директно или индиректно повезана са делатношћу корисника државне помоћи у циљу поспешивања конкуренције на тржишту и омогућавања лакшег уласка и изласка са тржишта уклањањем баријера.

Мере отварања тржишта могу заменити структурне и мере понашања у целости, само ако се њима у већој мери подстиче развој конкуренције на тржишту него другим мерама.

4. Државна помоћ за финансирање социјалних трошкова реструктурирања

Члан 21.

Општа мера помоћи која предвиђа право на новчану накнаду запосленима код учесника на тржишту у тешкоћама, који су због спровођења плана реструктурирања проглашени вишком, не представља државну помоћ ако се таква мера примењује на целокупну привреду односно све учеснике на тржишту подједнако, без обзира на сектор индустрије којем припадају (нпр. обавезно осигурање за случај незапослености).

Државну помоћ представља и преузимање обавеза учесника на тржишту које има у складу са колективним уговором, интерним актом или другим прописом, односно обавеза које би иначе морао да испуни према радницима који су проглашени за вишак.

Државна помоћ из става 2. овог члана усклађена је ако се додељује учеснику на тржишту у тешкоћама ради преквалификације или других облика оспособљавања радника, чиме се увећава могућност проналаска новог запослења а заједнички интерес је испуњен.

5. Државна помоћ за реструктурирање учесника на тржишту у тешкоћама који обављају услуге од општег економског интереса

Члан 22.

Државна помоћ за реструктурирање учесника на тржишту у тешкоћама који обавља услуге од општег економског интереса додељује се у циљу осигурања континуитета пружања тих услуга.

Приликом обрачуна износа државне помоћи, давалац државне помоћи узима у обзир и државну помоћ коју је примио учесник на тржишту за потребе обављања услуга од општег економског интереса у облику накнаде за обављање услуга од јавног интереса.

Сопствени допринос из члана 19. ове уредбе не укључује износ накнаде која се додељује учеснику на тржишту за обављање услуга од општег економског интереса.

Ако би се применом структурних или мера понашања отежало или онемогућило пружање услуга од општег економског интереса, давалац државне помоћи може уз посебно образложење предложити и друге мере (нпр. отварање тржишта услуга које је опредељено за обављање услуга од општег економског интереса).

Ако учесник на тржишту који обавља услуге од општег економског интереса није у могућности да испуни критеријуме и услове из ове уредбе, државна помоћ се може одобрити у минималном износу неопходном да се обезбеди континуитет пружања услуга од општег економског интереса све док се обављање те услуге не повери другом учеснику на тржишту.

Давалац државне помоћи дужан је да у што краћем року повери обављање услуга из става 5. овог члана.

6. Шеме државне помоћи мање вредности за санацију и реструктурирање МСП

Члан 23.

Државна помоћ мање вредности за санацију и реструктурирање МСП усклађена је ако испуњава следеће услове:

- 1) помоћ се додељује у облику шеме,
- 2) прописан је максималан износ државне помоћи по кориснику државне помоћи не више од десет милиона евра у динарској противвредности, укључујући и државну помоћ додељену по другом основу,
- 3) давалац државне помоћи докаже да би без помоћи настали озбиљни социјални проблеми или тржишни недостатак, и то:
 - (1) да би излазак иновативног МСП или МСП са великим потенцијалом раста, узроковао негативне последице,
 - (2) да би излазак учесника на тржишту који је тесно повезан са другим локалним или регионалним учесницима на тржишту а нарочито МСП, узроковао потенцијалне негативне последице,
 - (3) да би неуспех или негативни подстицај тржишта кредита узроковао стечај учесника на тржишту који је одржив, или
 - (4) у другим сличним ситуацијама у вези са проблемима у којима се учесник на тржишту налази, а које је дужан да докаже корисник државне помоћи;

- 4) сопствени допринос корисника државне помоћи који је учесник на тржишту који се разврстава у средња правна лица износи најмање 40% трошкова реструктурирања, а 25% код учесника на тржишту који се разврстава у мала правна лица (помоћ је пропорционална),
- 5) трајање шеме је ограничено на највише четири године.

Државна помоћ за санацију на основу шеме из става 1. овог члана је примерена ако се додељује на период од највише шест месеци и ако шема садржи обавезу корисника државне помоћи да:

- 1) изради анализу сопственог пословања,
- 2) усвоји ликвидациони или план реструктурирања са којим је сагласан давалац државне помоћи,
- 3) кредит у целости отплати и/или да је истекао рок важности гаранције.

Привремена подршка за реструктурирање

Члан 24.

Привремена подршка за реструктурирање је државна помоћ за ликвидност МСП односно мањих учесника на тржишту у државном власништву, са циљем да се кориснику државне помоћи омогући израда и спровођење мера рационализације које воде поновном успостављању дугорочне одрживости на тржишту.

Државна помоћ из става 1. овог члана додељује се:

- 1) у облику шеме,
- 2) кроз кредит или гаранцију за кредит,
- 3) под условом да укупан финансијски трошак кредита или гаранције која укључује и премију и камату на кредит за коју је гаранција издата је мањи или једнак референтној каматној стопи увећаној за износ марже учесника на тржишту чији је кредитни рејтинг слаб уз уобичајено обезбеђење у складу са прописом за утврђивање референтне и дисконтне каматне стопе код државне помоћи,
- 4) за период не дужи од 18 месеци, који не укључује период санације, а пре кога:
 - (1) давалац државне помоћи одобрава план реструктурирања из члана 13. ове уредбе или план ликвидације,
 - (2) кредит мора бити отплаћен или гаранција враћена;
- 5) под условом да давалац државне помоћи одобри поједностављени план реструктурирања који минимално садржи мере којима се успоставља дугорочна тржишна одрживост без државне помоћи у року од шест месеци након исплате прве транше кориснику државне помоћи, без обзира на обавезу из тачке 4) овог става.

По истеку периода од 12 месеци од исплате прве транше кориснику државне помоћи, износ из става 2. тачка 3) овог члана се увећава за најмање 50 базних поена.

Државна помоћ из става 1. овог члана је пропорционална ако њен износ не прелази минимум потребан да се осигура одрживост корисника државне помоћи у периоду од 18 месеци, а израчунава се на основу следеће формуле:

$$((E+A) - (I-O)) \times 1,5$$

при чему „Е”, „А”, „И” и „О” имају значење као у члану 11. став 2. ове уредбе.

Ако предложени износ привремене подршке за реструктурирање прелази износ добијен на начин из става 4. овог члана, корисник државне помоћи дужан је да га оправда јасним планом ликвидности којим се утврђују потребе корисника државне помоћи у периоду од следећих 18 месеци.

Спречавање негативних ефеката државне помоћи мање вредности и привремене подршке реструктурирању

Члан 25.

Принцип једнократности не примењује се на државну помоћ из чл. 23. и 24. ове уредбе:

- 1) ако се привремена подршка за реструктурирање додељује након државне помоћи за санацију као део јединственог поступка реструктурирања,
- 2) ако се државна помоћ за реструктурирање додељује након државне помоћи за санацију или привремене подршке за реструктурирање као део јединственог поступка реструктурирања,
- 3) ако је додељена државна помоћ за санацију или привремена подршка за реструктурирање у складу са одредбама ове уредбе, а није уследила државна помоћ за реструктурирање:
 - а) основано се могло претпоставити да ће корисник државне помоћи после доделе државне помоћи постати дугорочно одржив, и
 - б) нова државна помоћ за санацију или реструктурирање, односно привремена подршка за реструктурирање је постала неопходна протеком пет година због околности које нису могле да се предвиде и за које корисник државне помоћи није одговоран;
- 4) у изузетним и непредвидивим околностима за које корисник државне помоћи није одговоран.

Структурне, мере понашања, мере отварања тржишта (либерализација) и друге мере којима се додатно ограничава нарушавање конкуренције нису неопходне с обзиром на ограничен ефекат који помоћ МСП има на тржиште.

Изузетак од примене квалификаторних критеријума

Члан 26.

Ако се МСП и мањи учесници на тржишту у државном власништву услед изузетних и непредвиђених околности суочавају с озбиљним проблемима ликвидности, а нису у тешкоћама у смислу члана 4. ове уредбе, давалац државне помоћи може одредити државну помоћ за санацију или привремену подршку за реструктурирање под условима и на начин прописан овом уредбом.

III. ИЗВЕШТАВАЊЕ

Члан 27.

Давалац државне помоћи дужан је да води евиденцију о додељеној државној помоћи за санацију и реструктурирање, односно друге помоћи додељене на основу шеме на начин и под условима из ове уредбе.

Давалац државне помоћи дужан је да чува податке о кориснику државне помоћи и износу државне помоћи најмање десет година и да на захтев Комисије за контролу државне помоћи достави сваки податак из евиденције.

IV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 28.

Поступци који до дана ступања на снагу ове уредбе нису окончани окончаће се по одредбама прописа који је био на снази до дана ступања на снагу ове уредбе.

Ако после почетка примене ове уредбе решење Комисије донето у складу са ставом 1. овог члана буде поништено или укинато, поновни поступак спроводи се по одредбама ове уредбе.

Члан 29.

Даном ступања на снагу ове уредбе престају да важе члан 2. став 1 тачка 5), члан 3. став 1. тачка 2.1. подтачка 2) и чл. 21-24а Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС”, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/12, 37/13, 97/13, 119/14 и 23/21-др.прописи).

Члан 30.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, осим одредбе члана 4. став 2. ове уредбе која почиње да се примењује 1. јануара 2022. године.

05 Број: 110-5502/2021
У Београду, 16. јуна 2021. године

В Л А Д А

ПРЕДСЕДНИК

Ана Брнабић, с.р.

ОБРАЗАЦ ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПЛАНА РЕСТРУКТУРИРАЊА КОМИСИЈИ ЗА
КОНТРОЛУ ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ

Овај образац се подноси Комисији за контролу држане помоћи приликом достављања плана реструктурирања.

План реструктурирања обавезно садржи све информације, податке и документа којима се доказује испуњеност услова и критеријума из уредбе, а на овом обрасцу је потребно доставити следеће податке:

- 1) опис корисника државне помоћи,
- 2) опис тржишта на којима корисник државне помоћи послује,
- 3) социјални проблем или тржишни недостатак који би настао без доделе државне помоћи и упоредни приказ са веродостојним алтернативним приказом који не укључује државну помоћ за реструктурирање, чиме се доказује да се у случају изостанка државне интервенције не остварује у целости циљ од заједничког интереса на начин приказаним у члану 9. ове уредбе,
- 4) опис узрока тешкоћа корисника државне помоћи (укључујући и оцену утицаја недостатака у пословном моделу корисника државне помоћи или система корпоративног управљања у настајању тих тешкоћа, као и анализу могућности избегавања таквих тешкоћа да су се правовремено спровеле одговарајуће одлуке управе) и SWOT анализу,
- 5) опис могућих планова и различитих предлога за решавање корисникових проблема и упоређивање тих планова са потребним износом државне помоћи, укључујући и очекиване резултате уколико се планови, мере и предлози реализују,
- 6) опис државне интервенције са свим расположивим подацима (укључујући облик, износ и накнаду сваке мере) и доказе да су изабрани инструменти државне помоћи примерени проблемима чијем решавању су намењени,
- 7) опис поступка спровођења одабраног плана са циљем поновног успостављања дугорочне одрживости корисника државне помоћи у разумном року (у начелу не дуже од три године), укључујући и распоред мера и пратећи обрачун трошкова сваке мере појединачно,

- 8) пословни план којим се утврђују финансијске пројекције за наредних пет година и доказивање поновног успостављања дугорочне одрживости у наведеном периоду,
- 9) доказивање поновног успостављања дугорочне одрживости кроз приказивање основног и песимистичног сценарија, израда одговарајуће тржишне анализе која поткрепљује дугорочну одрживост уз јасно приказивање претпоставки које су коришћене приликом израде и постојање анализе осетљивости,
- 10) предложени сопствени допринос и мере расподеле терета,
- 11) предложене мере којима се ограничава нарушавање конкуренције.